

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

කොටපොල ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට කොටපොල ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතිය යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම්, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4. විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභූරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ ස්ඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකි වන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍යයන් සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදු කරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ගෙවිය යුතු විගණන ගාස්තු වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ ගිණුම් සකස් කිරීමේ දී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව ගෙවිය යුතු රු.516,932 ක විවිධ වියදම් වෙනුවෙන් ණය හිමි ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ ගිණුම් සකස් කිරීමේ දී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව	
(ඇ) පසුගිය වර්ෂයේ සිදුකර තිබූ කර්මාන්ත ණයගැතියන් සඳහා වූ අධි වෙන්කිරීම් රු.2,048,153 ක් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද ගැලපීම් කර නොතිබුණි.		
(ඈ) පසුගිය වර්ෂයේ දී ගෙවිය යුතු කර්මාන්ත ණයහිමියන් වෙනුවෙන් සිදුකර තිබූ රු.1,626,326 ක ණයහිමියන් අධිවෙන්කිරීම් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගිණුම් සඳහා ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි.		
(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඉඩම් ගොඩනැගිලි සමීක්ෂණය මඟින් හඳුනාගෙන තිබූ ඉඩම් 13 ක් හා ගොඩනැගිලි 12 ක වටිනාකම තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	අයිතිය නිරවුල් කර වටිනාකම තක්සේරු කිරීමෙන් පසුව ගිණුම් ගත කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය

- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් රු.7,385,690 ක් වටිනා ලී බඩු උපකරණ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයට ඇතුළත් කර නොතිබූ අතර, ඉන්වෙන්ට්‍රි හා පාරිභෝගික ස්වරූපයේ රු.180,570 ක් වටිනා උපකරණ ලී බඩු හා උපකරණ යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (උ) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයේ ඇතුළත් රු.1,125,508 ක් වටිනා යන්ත්‍රෝපකරණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.

ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව

1.6.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය

ගිණුම් විෂයයන් 03 කට අදාලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.2,521,098 ක් හා උපයෝගී ලේඛන/ උපලේඛන අනුව වටිනාකම රු.2,454,431 ක් වූයෙන් රු.66,667 ක වෙනසක් විය.

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව

නිර්දේශය

අදාල ශේෂවල වෙනස්කම් සසඳා ගිණුම් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.3 අවිනිශ්චිත ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය

2016 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට පැවත එන රු.64,848 ක අවිනිශ්චිත ගිණුමේ හර ශේෂය හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ද පියවර ගෙන නොතිබුණි.

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

ශේෂය ඇතිවීමට හේතු සොයා බලා ඉදිරියේ දී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.

නිර්දේශය

අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකර නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය

එකතුව රු.124,597,610ක් වූ ගිණුම් විෂයයන් 08 කට අදාලව විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

ශේෂය තහවුරු කිරීමට සාක්ෂි නොමැති බව.

නිර්දේශය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ගිණුම් ශේෂ තහවුරු කරන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති , රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති , රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි			
(i) මු.රෙ 237	සහතික කිරීමකින් හා අනුමැතියකින් නොරව රු.3,701,437 ක් වටිනා වවුචර් 44 ක් වෙනුවෙන් ගෙවීම් කර තිබුණි.	මේ වන විට නිවැරදි කර ඇති බවත් ඉදිරියේදී මෙවැනි අඩුපාඩු සහිතව ගෙවීම් නොකරන බව.	රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) මු.රෙ 371 (2)	අනුමත සීමාව ඉක්මවා අවස්ථා 4ක දී රු.859,348 ක අත්තිකාරම් සහ ලේකම් විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලබාගෙන තිබුණි.	ඉදිරියේදී සීමාවන් ඉක්මවා මුදල් ලබා නොදීමට කටයුතු කරන බව.	රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.19,351,684 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.7,999,510 ක් විය.

2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.114,803 ක වරිපනම් හිඟ ශේෂයක් පැවතුණි.	නිවැරදි කිරීම සඳහා කටයුතු කරන බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අය කර ගත යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.200,350 ක අක්කර බදු හිඟ ශේෂයක් පැවතුණි.	උපලේඛනය නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බව.	
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.1,132,285 ක් බදු කුලී හිඟව පැවතුණි.	2020 වර්ෂයේ හිඟ වෙනුවෙන් ඉදිරියේ දී නඩු පැවරීමට කටයුතු කරන බව.	

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව අනාවරණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දකුණු පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය හා පළාත් පාලන අමාත්‍යවරයාගේ ලිපියේ විධිවිධානවලින් බැහැරව සහිකයින්ගේ ක්ෂේත්‍ර හා පෞද්ගලික කාර්යයන් වෙනුවෙන් සභාව සතු කැබ් රථය යොදවා ඉන්ධන වෙනුවෙන් රු.25,194 ක ඉන්ධන වියදමක් සභා අරමුදලින් දරා තිබුණි.	ඉදිරියේදී එම කැබ් රථය සභාවේ මන්ත්‍රීවරුන්ගේ භාවිතය සඳහා ලබා නොදීමට කටයුතු කරන බව.	ලිපිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සභාව විසින් මිලදී ගෙන තිබූ රු.900,900 ක් වටිනා ජලාස්ථික් පුටු 1300 ක් ගිවිසුම් පත්‍රයක් මගින් පුටුවකට රු.8 ක ගාස්තු අයකර කුලියට ලබා දීමට සභාව තීරණය කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 08 දින වන විට රු.450,450 ක් වටිනා පුටු 650 ක් කුමන පාර්ශවයන් වෙත ලබා දුන්නේද යන්න අනාවරණය කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී ලේඛනයක් නඩත්තු කර විධිමත් පරිදි පුටු ලබාදීමට කටයුතු සිදු කරන බව.	සභා තීරණය අනුව පුටු ලබා දීම විධිමත් ලෙස සිදු කළ යුතුය.